

Lectura scene
n. 496 25/11/07

---

ciutat d'ideals

Mil cretins

Aquests dies he estat llegint els darrers contes de Quim Monzó una mica a glopades: Monzó és un escriptor estrany perquè t'expulsa de la lectura. No t'hi sents còmode mentre llegeixes. No és pas de la mena d'escriptors que t'atenen, que et fan companyia, que busquen la teua complicitat una mica tendra, que et narren emocions i pensaments més o menys amables.

No, Monzó és dels escriptors que, des del principi –des del títol– et fa mirar cap a diferents bandes. El dit de l'escriptor assenyala fets insòlits, inhabituals –com ara en el conte que es diu *La forquilla*–; saps que mai no et parla en un sol sentit. Saps que està jugant amb tu.

Et proposa sarcasmes, ironies i humorades que, si l'has seguit en altres volums, ja intueixes que et dona llebre per gat. L'humor tendeix a ser negríssim (com ara a *El tall*, que va més enllà de la sàtira als professors que no saben mirar els seus alumnes) i els jocs més aviat et deixen perplex en una

primera lectura, com ara *Dissabte*, un dels millors del llibre. Per tant, els contes de Monzó són pastura de rumiants.

Per tot això, Monzó és dels escriptors més difícils de ressenyar. Des de sempre. Em recordo a mi mateix d'aprenent de lector intentant fer una ressenya amb cara i ulls d'un dels seus primers llibres de contes com ara *Olivetti*, *Chafoteaux i Mauri* i, és clar, era impossible. La unitat dels seus volums de contes és incerta. Cada conte té tants replecs i perplexitats que s'haurien de ressenyar un per un. Per exemple, *Dos somnis*, un dels que s'hi deixa anar més: hi narra dos somnis sobre dos amics morts. Però mi és el conte més bell del volum.

Alguns contes són dels que et diuen a mitja veu “que estan fets per la patilla”. Vull dir que semblen mal acabats, com ara *La plenitud de l'estiu*.

L'únic registre en què Mon-

zó pot ser amable és en la sàtira. Perquè se'n fa dels altres. Per exemple a *Trenta línies*, que se'n burla de l'escriptor que vol fer un conte curt i no en té ni idea. O a *Xiatsu*, en què narra la invasió per part de la massa, mancada d'escrúpols, de quatre taules d'un petit i saborós restaurant. Les repeticions –les accions repetides–, que vistes des de fora semblen un contrasentit, són una altra de les temàtiques que emprèn, per exemple a *El noi i la noia*. Un enganxa cartells; l'altra els desenganxa. I així fins l'infinit. I et quedes perplex, parat.

“Monzó és dels escriptors que des del principi et fa mirar cap a diferents bandes. Saps que està jugant amb tu”

Andreu Loncà